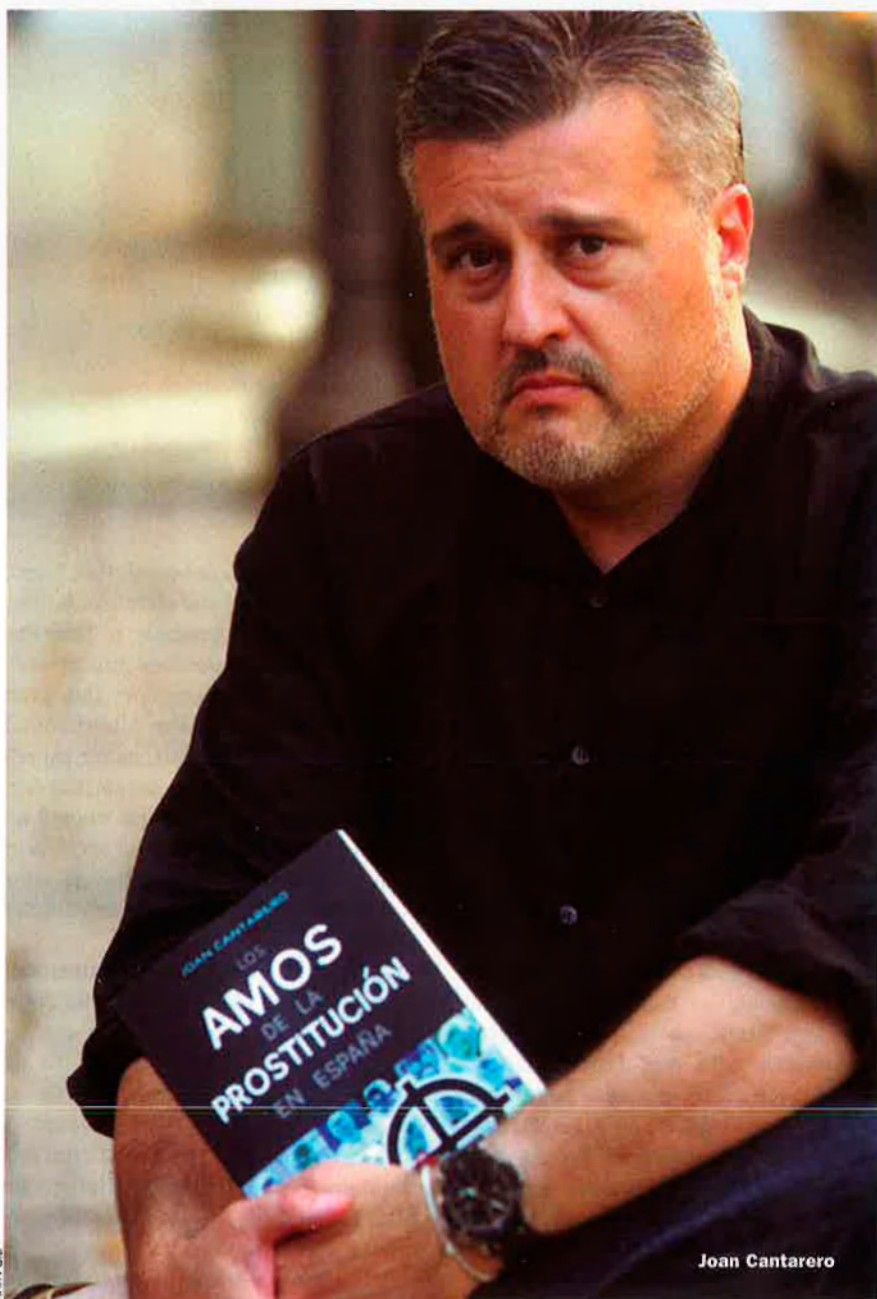

La prostitució finança l'espanyolisme?

Quina relació hi ha entre els guanys que proporcionen els prostíbuls, una organització espanyolista que es presenta a les eleccions, una empresa de seguretat amb denúncies per agressions i els combats de vale-tudo? Aquestes qüestions i més es plantegen (i es responen) arran del llibre 'Los amos de la prostitución en España' (Ediciones B), escrit pel periodista valencià Joan Cantarero.

FRAN GIL

Joan Cantarero

Què fa un xic com tu en un lloc com aquell? Vet aquí la primera pregunta que se'ns podria acudir, davant de Joan Cantarero, l'home que ha treballat durant quatre anys per a ANELA (les sigles de l'anomenada Asociación Nacional de Empresarios de Locales de Alterne, que aplega propietaris i gestors de prostíbuls de diversos punts de l'estat espanyol). Cantarero (1964), periodista de professió i de vocació, ex-delegat d'edicions *Tiempo al País Valencià* i col·laborador d'*Interviú* i de diversos programes televisius, ha publicat *Los amos de la prostitución en España* (Ediciones B), un llibre on descriu amb tots els pèls i senyals la seva incursió a l'àmbit sordid dels bordells. I ens mostra –i demostra–, de passada, les gens dissimulades i molt lucratives connexions d'aquest món amb personatges que creen i alimenten grups-cles espanyolistes al nostre país.

Joan Cantarero va fer les primeres passes periodístiques a València, i poc després de començar a treballar, l'any 1985, juntament amb Abelardo Muñoz va destapar una xarxa de prostitució infantil amb un seguit de reportatges, i "desenes de persones van anar a la presó". Tanmateix, apunta tot seguit, "en aquesta ciutat és complicat dedicar-se al periodisme: és massa xicoteta i hi ha poques alternatives de treball. Això comporta conflictes i que la gent estiga més preocupada pel company que per la seua feina". Per això, explica, se'n va anar, a "buscar-me la vida". Aquí es considerava "marcat per la meua militància i per la manera d'interpretar el periodisme, que és la que dona sentit a aquesta professió". Parla d'alguns dels

SALIDAS

Sept	15	Conec Asemblea Esc. los Pines	522.500
		Paga Poca mate, pluss, curies	522.500
		Paga Poca vedadesi l'acció	965.20
	16	Devolució 105	621.000
	23	Gestors	322
		Devolució 22	522.500
		Gestors	322
		Comunicació	92
		Gestors	156
		Despeses tècniques, serveis professionals	120000
		Trànsports AVE LA	160
		Paga Poca l'acció, gestions, gestions	322.500
		" aliquid " "	1161.500

A l'esquerra, pàgina del llibre de comptes d'ANELA amb el document el periodista de 'Las Provincias' Javier Martínez (amb camisa blanca a la imatge de la dreta) per "serveis professionals".

EL TEMPS

Negocis i banderes

José Luis Roberto Navarro, conegut en alguns àmbits per *el Cojo*, és el cap visible de l'espanyolisme a València. Provenint de les files falangistes, Roberto és president del grup Espana2000, creat l'any 1999 com a enèsim intent de dur endavant una plataforma electoral feixista a imitació de la formació de Le Pen. Al seu currículum, que ell mateix condensava fa uns anys tot afirmant que "he estat funcionari del Ministeri d'Educació, del Ministeri de l'Interior i del Ministeri de Defensa", hi ha la direcció, des de 1988 i durant anys, de l'escola Jaime I, de Paterna (Horta), que aleshores depenia dels ministeris espanyols de Defensa i d'Educació, destinada principalment a fills de militars i guàrdia civils. El 1989 va obrir a València Lili Marlen, un polèmic pub de decoració explícita (pòsters de grups ultres, símbols nazis, retrat del dictador Franco) i activitats que no ho eren pas menys. Entre els seus negocis, hi ha l'empresa Levantina de Seguridad, fundada el 1980 (inicialment compartia local amb la filofalangista CONS, Central Obrera Nacional Sindicalista, a la Gran Via del Marquès del Túria de València, justament al local que actualment serveix de seu a Espana2000), ben coneguda arran de diverses denúncies per agressions i que fou ampliada amb la marca Levantina de Servicios Generales.

El món dels gimnasos i la lluita és un altre camp que ha centrat l'atenció de Roberto, directament o indirectament relacionat amb la creació de Levantina Gym i Chute Boxe España. Darrere l'enfrontament de vale-tudo que l'any 2004 va saltar als mitjans de comunicació (la lluita es va dur a terme al pavelló municipal de Mislata, a l'Horta, amb l'aquiescència de l'alcalde del PP, Manuel Corredera), també hi havia (no caldria sinó) el president d'Espana2000. Entre els qui van pujar a aquell ring, José Luis Zapater Aguirre, "Titín", conegut cap-rapat espanyolista implicat en diverses agressions violentes i un dels personatges

que va penjar a les grades de l'estadi del València C. F. la inqualificable pancarta que deia "Guillem jòdete", en referència clara al jove independentista Guillem Agulló, assassinat per individus espanyolistes l'11 d'abril de 1993.

Advocat de professió, José Luis Roberto té bufet amb Manuel Salazar. Aquest personatge és casat amb la filla del coronel de l'exèrcit espanyol Escandell (a qui, recorda Cantarero en el seu llibre, "se li presumeix la responsabilitat del ban del 23-F a València"), a més d'haver exercit d'advocat del colpista Jaime Milans del Bosch i de Pedro Cuevas quan va ser detingut l'any 2005 arran de l'operació policíaca Pànzer contra presumptes membres del grupuscle neonazi Frente Anti Sistema, durant la qual es van decomissar rifles, armes automàtiques i llançagranades (Pedro Cuevas fou l'únic condemnat per l'assassinat del jove Guillem Agulló, fet pel qual li imposaren una pena de 16 anys de presó, dels quals va complir 4). Salazar també és assessor jurídic de Levantina de Seguridad i d'ANELA, l'associació d'amos de prostíbuls de la qual el president d'Espana2000 és formalment secretari general tècnic i responsable de l'assessoria jurídica.

EL TEMPS

EL TEMPS

seus referents —com ara Josep Pernau, destaca—, amb els quals va aprendre “que el periodisme és denunciar el sistema per sistema”. I explica també com el va colpir el llibre *El periodista indeseable*, de Günter Wallraff: “Després, a *Cap de turc*, va dir que, per desemmascarar una societat, si has de mentir i disfressar-te per infiltrar-te on calga perquè és l’única manera d’aconseguir la veritat, doncs ho fas i ja està. Aquesta és una filosofia de vida, no?” I hi afegeix, després d’una pausa: “Jo pense que tota la informació no robada és publicitat.” Se’n va anar a Madrid i, a la redacció d’*Interviú*, hi va coincidir amb periodistes que “pensaven això mateix. Hi havia Xavier Vinader, Ignacio Fontes... Va ser molt divertit”.

A dins. Al cap dels anys, un dia “surt la història”: va assabentar-se de la gestació d’ANELA i hi va treure el nas. “M’interessava molt l’entrellat del negoci de la prostitució. Era un dels territoris a investigar, dels més opacs de tots. Cada vegada que algú feia una foto en un prostíbul sortia un paio

José Luis Roberto, conegut espanyolista, s’emporta més que un pessic important de la lucrativa xarxa econòmica que envolta l’associació dels amos dels bordells.

Si ell s’havia oblidat de qui era jo, jo no m’havia oblidat de qui era ell.”

Possiblement a Roberto, conegut ultradretà i, des que es va activar l’invent, “secretari general tècnic” d’ANELA, entre més negocis, no li va passar per alt el toc *roig* de Cantarero. Però, també possiblement, a l’hora de les valoracions van pesar prou més les possibilitats de promoció que li oferia un reportatge a *Interviú*. I el van tenir. A tota plana. Era el desembre de l’any 2000.

“A partir d’allò, la resta va venir rodada —recorda Cantarero—. Evidentment, hi havia organitzat un bon canyet, amb molta gent telefonant al local de Mayo, i tant ell com el seu fill van acabar molt

vehiculés la informació que suscitava l’associació de bordellistes. “En vaig parlar amb els companys i em van dir que allò era una bona història, que al cap de tres dies me’n farien fora, però que en aquells tres dies n’obtidria coses interessants —explica Cantarero—; m’hi vaig estar quatre anys i mig.” I, en aquest temps, es va trobar que li obrien totes les portes: “Anava a un club i era com si hi haguera arribat el ministre. És que, com que sempre estaven embardissats en embolics de mafiosos, de policies, de batusses i punyalades i històries, per als amos dels bordells era molt important tenir a prop un periodista legal.” En tot cas, quan li van telefonar, aquell gener de 2001, no s’ho va pensar dues vegades i va assistir a la reunió convocada a la *bodega* d’El Romaní, el prostíbul de Mayo.

En aquella cita que havia de significar el començament de la seva feina a ANELA com a responsable del “gabinet de premsa extern per a atendre els mitjans”, Cantarero hi va trobar, a més de Mayo i Roberto, alguns dels personatges que pul·lulen al voltant de la lucrativa associació: hi havia José Roca, per exemple, del grup de publicitat Roca Asesores i amic de Roberto; Manuel Salazar, soci de bufet de Roberto; i, també per exemple, Javier Martínez, el coordinador de la secció de successos i tribunals del diari *Las Provincias*.

Quan algú pregunta a Joan Cantarero què hi feia el periodista de *Las Provincias* al bordell, ell somriu i respon arronsant els muscles. Però hi afegeix: “Jo noestic disposat a aguantar injúries de suposats companys de professió sense tornar-m’hi.” Al llibre que acaba d’editar hi reproduceix un full del llibre de comptes d’ANELA on es mostra que Martínez cobra de l’associació: 1.800 euros el setembre del 2005 per “servicios profesionales”, hi consta. “I només he publicat això de Javier Martínez perquè és l’únic que puc

A l’assemblea d’ANELA, a Madrid, l’any 2001, d’esquerra a dreta, Manuel Salazar, José Luis Roberto i Pablo Mayo.

amb cara de pomes agres i un mànec. Com et claves a dins? Què hi passa? M’interessava, sí.” I va posar fil a l’agulla: “Vaig localitzar Pablo Mayo, propietari d’un club prou conegut prop de València i president d’ANELA, i vaig parlar-hi; i amb el seu advocat. I el seu advocat era José Luis Roberto.

farts d’atendre els mitjans. No sabien com fer-ho, no volien dur-ho directament.” Si, d’una banda, Cantarero tenia interès a mantenir els contactes en un món que li podia oferir reportatges (“ho havíem d’explotar al màxim: n’havien d’eixir més coses”), des d’ANELA volien algú que coordinés i

Quina coincidència!

Les “oficines centrals” d’ANELA són al passatge de Russafa número 4, a València. El fet no tindria més transcendència si no fos per les... coincidències: és la mateixa adreça (i el mateix telèfon) que té l’empresa Levantina de Seguridad S.L., de José Luis Roberto (ell és, formalment, apoderat a la societat Levantina de Servicios Generales, administrada per la seva filla María Roberto, mentre que Levantina de Seguridad té per apoderat el seu soci de bufet, Manuel Salazar). Precisament el telèfon de Levantina és el que apareix també a la pàgina web d’ANELA per al “servei 24 h. urgències: advocats i seguretat”. Més: els “serveis jurídics” de l’associació de bordellistes són (no caldria sinó) el despatx Roberto&Salazar, també curiosament al mateix telèfon que el “Club de Compres” d’ANELA.

Des del “departament de màrqueting” d’ANELA també s’hi enfilen coincidències curioses que ens porten dels prostíbuls a la confraria del Cristo de la Buena Muerte, que desfila per Setmana Santa pels carrers de València. Per exemple, José Roca és el nom de referència d’aquest “departament de màrqueting”, el mateix personatge que, com a responsable del grup Roca, és “proveïdor oficial” d’ANELA en qüestions d’imatge i publicitat (i a hores d’ara el lector ja deu saber quina és l’empresa proveïdora de “seguretat i serveis”: efectivament, l’omnipresent Levantina). I Roca és el responsable de la revista periòdica de l’associació d’amos de bordells. I de la pàgina web. I de webs tan explícites com ara sexo-duro-valencia.com o hermandadlegionariosvalencia.com. I de la revista periòdica de Levantina de Seguridad (amb idèntic format que la d’ANELA). I de la pàgina web. I de la pàgina web d’Espana2000. I de la d’aquella confraria que dèiem, fundada l’any 2004 a València, relacionada amb la *legión* de l’exèrcit espanyol i el president - germà gran (José Antonio Martín Martín) i la vice-presidenta (Ana Martín Martín) de la qual han format part de diverses candidatures d’Espana2000. Per cert, que com en un joc d’encadenar paraules, aquest estiu, des de la web d’Espana2000 hi havia un enllaç recomanat a la web de la confraria, que, al seu torn, recomanava la web de Roca, que elabora les webs dels prostíbuls i d’Espana2000, que recomanava la web de la confraria, etcètera.

demonstrar. Però sé que hi ha més periodistes que cobren (i no diré de quins mitjans, tot i que algú se’n sorprendria), simplement pel fet de publicar informacions a favor d’ANELA o de Levantina de Seguridad.”

‘Barbie Roberto’. El “cap suprem d’ANELA”, segons l’anomena Cantarero al seu llibre és, diguem-ne, “l’únic civil en una organització militar; o a l’inrevés. És a dir: tots són

amos de bordell menys ell”. Però la idea és seva. I es va dur endavant, continua Cantarero, “amb la col·laboració de l’advocat Manuel Salazar. Però, és clar, no es pot crear una associació d’empresaris de bordells sense... empresaris de bordells”. Per a aquesta “col·laboració necessària” van comptar amb Pablo Mayo.

Abans d’engegar l’invent d’ANELA, Roberto ja era l’“assessor legal” de Mayo (“de fet –puntualitza Cantare-

ro– l’havia defensat moltes vegades, si havia estat detingut per la policia amb relació a un dels bordells més coneguts a València per actuacions d’estrangeria i tot això”). I la seguretat del local també era a les mans de l’empresa de Roberto (Levantina): “D’aquí ve la proximitat. També era client habitual de l’establiment, que mai no ho ha negat, això. I amb el temps va aprofundir aqueixa relació.” I la relació amb més bordellistes i advocats, etc. Tot plegat va quallar l’octubre del 2000, en la primera reunió d’una singular associació que havia de quedar registrada al *Butlletí Oficial de l’Estat* (BOE) el febrer de 2001.

Val a dir que, com per a demostrar que no és José Luis Roberto l’únic conegut representant de l’extrema dreta amb interessos al món de la prostitució, al mateix BOE hi consta el nom del personatge que va sol·licitar el registre d’ANELA: Eduardo Arias Hijas, actual president d’Espana2000 a Madrid i conegut als àmbits ultres per haver estat mà dreta de Ricardo Sáez de Ynestrillas (fundador dels grups Movimiento Social Español i Alianza por la Unidad Nacional, i condemnat per intent d’homicidi relacionat amb el tràfic de droga) i advocat de Pedro Varela (propietari d’una llibreria amb connexions nazis, la llibreria Europa de Barcelona, i condemnat el 1998 a cinc anys de presó per “apologia del genocidi i incitació a la discriminació, l’odi i la violència racials”). Tot queda a casa.

Aquesta multiplicitat d’ocupacions –sempre, no cal dir-ho, dins d’un cercle molt concret– en què s’ha especialitzat José Luis Roberto ja ha fet que hi hagi qui el descriu com a *Barbie Roberto*. Ens ho resumeix Joan Cantarero: “Roberto té un problema: que no sap qui és. Perquè no pots ser un dia president d’Espana2000 i després, durant el judici per racisme que es va fer a l’Audiència de València, dir que no, que només n’ets l’assessor legal. Home, s’ha de tenir una mica de coratge, no? Doncs en el cas d’ANELA és igual: uns dies n’és el secretari general tècnic i uns altres, el secretari general –que és com signa les actes–, i uns altres, encara, l’advocat. És a dir: alguns dies és la *Barbie advocat*, l’altre és la *Barbie president*... segons què convinga. I amb

tot fa igual: un dia és el propietari de Levantina, un altre dia n'és el gerent, quan interessa només n'és l'assessor legal... I en realitat no enganya: són moltes coses alhora. Però la responsabilitat l'estableix el càrrec real i no el càrrec professional, no?"

Diners, doncs, vulgues aplegar. "Són faves comptades: molts diners." Així descriu Joan Cantarero la lucrativa xarxa econòmica que envolta ANELA i de la qual Roberto s'emporta un pessic important: "No podem dir que els diners de la prostitució vagen directament a finançar el seu partit, però és evident que Roberto té diners gràcies als ingressos extraordinaris d'ANELA." De fet, tal com explicita Cantarero al seu treball, és Roberto mateix qui "manega personalment" el llibre de comptes oficial d'ANELA, tot i que les responsabilitats comptables "no van ser mai assumpte de la seua incumbència".

El Club de Compres d'ANELA té el domicili al despatx de Roberto i Salazar

dels quals, directament a la butxaca de l'home fort d'Espana2000.

Després hi ha els, diguem-ne, "guanys col·laterals". Que arriben, per exemple, amb l'anomenat Club de Compres: una paradeta "que consisteix a convertir-se en intermediaris en la compra de subministraments per als bordells: llençols, begudes isotòniques, preservatius, targetes de fidelitat... Totes les punyetes que es puguen necessitar, que no són poques. Imagina què poden gastar cent bordells en llençols: si en un local hi treballen 100 dones, a 5 clients per jornada, són 500 llençols

ment de tot plegat, ells es quedarien el 50% dels beneficis. L'altre 50% va a engrossir els ingressos d'ANELA. Dels quals, no ho oblidem, Roberto s'emporta també el 30%. Pinta-ho com vullgues: s'ho emporten tot!"

Un altre element que hi suca és l'esmentat José Roca, que, per a Cantarero, és "un personatge curiós. Va ser regidor del PP al seu poble, Llocnou d'en Fenollet [Costera], i ni ell no podia aspirar a tant ni l'ajuntament a menys. No té estudis de res i es dedica a fer les pàgines web dels bordells i de l'extrema dreta. I els cartells d'Espana2000. I les revistes. I aquelles cròniques pagades sobre les *bondats* de Levantina que es publiquen en alguns diaris valencians... Viu d'això".

I encara hi ha un altre sistema de munyir aquesta mamella: les anàlisis clíniques. Per bé que molts dels prostíbuls hagin pres la forma de *clubs plaça* —una mena d'hotels que ofereixen l'espai a les dones que es prostitueixen, les quals paguen als propietaris pel *dret de cambra*—, Cantarero es pregunta: "En quin hotel s'és vist que les clientes hagin d'estar sotmeses obligatòriament a anàlisis clíniques periòdiques?"

Es a dir: cada quatre setmanes o cinc, anàlisi obligatòria, en uns *serveis mèdics* convenientment *homologats* per ANELA, al capdavant dels quals se situa Javier Ruiz Sanahuja, germà del vice-president primer del Llevant U. E., Miguel Àngel Ruiz Sanahuja (que, com destaca Cantarero, "públicament recordava amb satisfacció el dia que va ser agredit Josep Lluís Albinana, president del Consell del País Valencià durant la transició pre-estatutària"). Sigui com sigui, l'anàlisi obligatòria és pagada per les mateixes prostitutes: "Sí: 60 euros cadascuna, cada vegada." I Joan Cantarero repeteix els càlculs: "Posa que siguem cada 5 setmanes: 10 anàlisis l'any, 600 euros per dona; compta 100 locals i 50 dones per local: 5.000 dones per 600 euros, 3 milions d'euros l'any. Està prou bé, no? El 10% és el marge de benefici que correspon al Club de Compres. Recorda que el 50% del que guanya el Club de Compres se'l reparteixen Roberto i Roca: posa-hi 75.000 euros l'any, cadascun, sense fer res." I afegeix, finalment: "Però després, com que l'altre 50% va a parar a les arques d'ANELA,

Els xefis també formen part de les reunions d'ANELA: a la imatge, dinar amb llagosta a la Barceloneta (Barcelona), el 2002. En primer terme, de blau, Javier Ruiz Sanahuja.

I quins són, concretament, aquests ingressos? D'entrada, "el 30% de les quotes". És a dir, cada associat desembuta 625 euros el trimestre (la xifra que es pagava quan Cantarero treballava per a ANELA); si es multiplica per 100 associats que hi havia aleshores, en números rodons, són 62.500 euros d'ingressos trimestrals, 18.750

diaris". Aquest Club de Compres "té el domicili al carrer del Comte d'Altea número 22, que és el despatx de Salazar i José Luis Roberto". De fet, segons la documentació d'ANELA que conserva Cantarero, Roberto va crear el Club de Compres i "va proposar a la direcció de l'associació que ho gestionaren José Roca i ell. I que, per al bon funciona-

d'on també s'emporten la seua part... tornem a estar igual que abans”.

Per comprendre com és que els amos dels prostíbuls permeten aquest enriquiment dels elements *externs* –i, tan sovint, d'una manera o d'una altra, relacionats amb José Luis Roberto–, cal entendre, com apunta el periodista, que “la història d'ANELA no és, en realitat, una història d'amos de la prostitució, sinó de manipulació consentida dels amos de la prostitució per part d'una banda de gent sense escrúpols. Es deixen manipular. Són persones insegures i poca cosa que viuen en un entorn perillós, sense garanties legals de cap mena, i que, quan compareix algú que els transmet una certa seguretat i diu que els ajudarà, se senten bé, veuen que poden fer negocis plegats. Que aquest paio se n'embutxaca, sí, però a ells no els toca els duros. Ells paguen 200 euros el mes i ja està. I tenen begudes, preservatius i material per als seus locals a més bon preu. I sensació de respectabilitat.” Efectivament, membres d'ANELA han tingut reunions, divulgades convenientment, amb representants de diverses institucions estatals i autonòmiques, entre les quals hi ha també la Generalitat del Principat de Catalunya: l'any 2001, gràcies a les gestions de Manuel Nieto, un agent de la policia judicial de Barcelona en segona activitat i membre de la direcció d'ANELA –apunta Cantarero–, hi va haver reunió amb el conseller de Justícia i Interior Xavier Pomés. Val a dir que en una proposta transaccional a una moció sobre la prostitució, aprovada l'any 2002 per tots els grups polítics del Parlament

ANELA ha cercat cares conegudes per fer-se publicitat. A la imatge, directius de l'associació de bordellistes (Roberto i Mayo, a l'extrem dret) amb Jimmy Giménez-Arnau (segon per l'esquerra).

de Catalunya, ANELA era considerada “entitat dedicada a donar suport a treballadors i treballadores sexuals”, és a dir, al mateix nivell que Ca la Dona o les federacions de veïns. Efectivament, la pregunta de Joan Cantarero sembla òbvia: si “els amos de la prostitució” fan negoci i obtenen respectabilitat, “per què s'haurien d'empenyar?”.

Finalment, qui es va empenyar en aquesta història va ser José Luis Roberto. Després del reportatge emès el febrer del 2005 al programa de Mercedes Milà a Tele5 (“Diario de un gladiador”, sobre el món de la lluita extrema), amb imatges enregistrades per l'equip d'investigació de l'agència dirigida per Cantarero, la situació del periodista es va complicar. I, al juliol, el van acabar fent fora de l'entorn de l'associació de bordellistes. Ell, però, durant tot el

temps que hi havia estat relacionat, havia procurat aconseguir enregistraments de reunions, documents, fotografies. Dins un sofà, en un motel de carretera, hi guardava el material. Gairebé rocambolescament el va poder recuperar. I amb part de tot plegat ha elaborat el llibre, que ja havia començat a preparar el febrer del 2005. Tan bon punt va sortir a la llum el seu treball, en va resumir les intencions en unes declaracions al periòdic *L'Avanç*: feia referència al primer reportatge que havia publicat a *Interviú*, amb l'aquiescència dels bordellistes, i explicava: “El teníem penjat a la redacció i, sota el titular [‘Els amos de la prostitució tenen un pla’] hi havíem enganxat un paperet amb la llegenda: ‘i nosaltres, també’.”

Núria Cadenes

 Institut d'economia i empresa
Ignasi Villalonga

València
Sant Ferran, 17. 4a planta
46001 València
Telèfon: 963 11 77 99
Fax: 963 11 77 99
valencia@iivee.org

Barcelona
Rambla de Catalunya, 121. 11.2n. 10c. 08007
08008 Barcelona
Telèfon: 934 57 77 92
Fax: 934 57 77 92
barcelona@iivee.org

**Ajudes a la investigació
Euroregió de l'Arc Mediterrani**

Convocatòria 2007-2008

Bases obertes fins setembre 2007

www.iivee.org